

Region Midtjylland

Kvartalsrapportering fra "Det tredje øje", Regionshospitalet Viborg - 4. kvartal 2018

Indhold

1	Indledning	2
	1.1 Samarbejde mellem Projektafdelingen og DTØ	2
	1.2 DTØ's arbejdsmetode	2
2	Sammenfatning	4
	2.1 Kvartalsrapporteringens anvendelighed	5
3	Granskning af udvalgte områder	6
	3.1 Risikostyring	6
	3.2 Akutcenter (DP2)	6
	3.3 Ombygning (DP3)	9
4	Opfølgning på DTØ's tidligere anbefalinger	10
A	Oversigt over lukkede observationer og anbefalinger siden seneste kvartalsrapport	11
B	Oversigt over materialer	12

1 Indledning

Denne rapport indeholder den kvartalsvise afrapportering, som EY og vores underleverandør Ingeniørfirmaet Viggo Madsen (IVM) i kraft af vores rolle som "Det tredje øje" (DTØ) på kvalitetsfundsprojektet ved Regionshospitalet i Viborg (RHV) leverer til Regionsrådet i Region Midtjylland.

EY indtrådte som DTØ den 15. marts 2012, og rapporteringen er den otteogtyvende, siden EY i januar 2012 blev valgt som DTØ på projektet.

Formelt omhandler denne rapport 4. kvartal 2018, men vi har i gennemgangen af projektet tilstræbt at benytte senest tilgængelige viden og materiale. DTØ's granskning tager dermed udgangspunkt i projektets aktuelle situation og de værktøjer og materialer, der aktuelt foreligger og benyttes. Indholdet i rapporten giver en status på kvalitetsfundsprojektet på rapporteringstidspunktet, herunder de enkelte delprojekter. Kvalitetsfundsprojektet vurderes på en række centrale faste elementer: økonomi, tid, risikostyring, byggekvalitet samt kvalitet (samarbejde og organisation).

Rapporteringen anlægger som udgangspunkt en afvigelsestilgang, forstået på den måde, at vi i vores rapportering primært beskriver de forhold i de afdækkede områder, der afviger fra det forventede og planlagte; dog kan andre relevante forhold også behandles. De observationer og bemærkninger, der fremlægges i rapporteringen, kan vise sig at være afklaret i perioden mellem rapporteringsdeadline og offentliggørelse.

Rapporteringen er bygget op via en indledende overordnet status på igangværende delprojekter. Herefter følger en granskning af udvalgte områder og efterfølgende afsnit om de generelle forhold i projektet. Afslutningsvis beskrives og illustreres udviklingen i forbindelse med vores tidligere anbefalinger og bemærkninger. I den forbindelse skal det bemærkes, at tidligere observerede forhold og tilknyttede anbefalinger som udgangspunkt ikke gentages i rapporten.

I bilag A præsenteres en oversigt over observationer og anbefalinger fra seneste kvartalsrapport, der nu betragtes som afsluttede og dermed lukkede. For en oversigt over, hvilke materialer vi har benyttet i forbindelse med denne kvartalsvise rapportering, henvises til bilag B.

1.1 Samarbejde mellem Projektafdelingen og DTØ

Samarbejdet mellem Projektafdelingen (PA) og DTØ har været godt og præget af gensidig forståelse. PA og DTØ har opbygget en proces med løbende orienteringsmøder og en fast proces for rapporteringen.

1.2 DTØ's arbejdsmetode

I forbindelse med vores løbende granskning af RHV-projektet anvender vi forskellige teknikker til at indsamle den information, der ligger til grund for vores konklusioner og anbefalinger.

Oftest anvender vi interviews med relevante parter i projektet, herunder bl.a. hos PA, Projektgruppen Viborg (PV), Teknisk Afdeling RHV (TA), RHV og forskellige eksterne leverandører.

De informationer, vi modtager ved interviews, antager vi som værende i overensstemmelse med faktiske forhold. Anvendes konklusioner og antagelser baseret på interviews, vil kilden i anonymiseret form fremgå af rapporten (eksempelvis i form af PA, TA, PV m.fl.). Såfremt vores antagelser baseret på interviews ikke er retvisende, forventes det, at projektet gør os opmærksom herpå i forbindelse med den aftalte kvalitetssikringsproces.

Der er imidlertid en række tilfælde, hvor vi indsamler vores dokumentation ved gennemgang af diverse materialer (notater, referater, risikoreporter m.v.), hvorefter vi afstemmer og af-dækker disse oplysninger med interviews af relevante parter.

Endelig er der en række tilfælde, hvor vi efterspørger konkret dokumentation for modtagne oplysninger med henblik på verifikation af disse oplysninger. I disse tilfælde fremgår der eksplicit en reference til denne dokumentation i rapporten.

2 Sammenfatning

I vores granskning af delprojekterne ud fra de materialer og oplysninger, vi har haft til rådighed, anbefaler vi følgende:

Reservebehov og kapitalisering af risici

Alle entrepriser i Akutcenter (DP2), foruden landskabsarkitekten, er nu afleveret til bygherre. Dette reflekteres i projektets reserveoverblik, hvoraf det ses, at størstedelen af håndværkerudgifterne er afholdt. Af reserveoverblikket fremgår det således, at byggeriets reservebehov på nuværende tidspunkt overskrider byggeriets samlede reserver, inkl. Justeringsreserven med ca. 1,5 mio. kr. Der er således fortsat en risiko for, at der skal indløses besparelser i ombygningsprojektet (DP3), og bygherre har, med afleveringen af entrepriserne i DP2, et meget begrænset økonomisk handlerum.

DTØ anbefaler, at PA efter gennemførelse af slutopgørelser for de afleverede entrepriser umiddelbart indarbejder eventuelle økonomiske efterkrav i reserveoverblik samt reviderer risikoregistret i overensstemmelse hermed.

Tidsmæssige risici

DTØ ser fortsat en række potentielle tidsmæssige risici, der kan forsinke projektet yderligere, herunder omkring projektering af hotlab-området, indregulering af tekniske anlæg, kompleksitet i bygherreleverancer og snitfladen til entreprenørernes mangeludbedring samt tekniske forespørgsler og projektændringsnotater.

Idet projektets færdiggørelsesplan indeholder begrænset tidsmæssig buffer, anbefaler DTØ, at PA fortsat følger udviklingen i byggeriets færdiggørelse tæt med henblik på identifikation og mitigerende af potentielle forsinkelser samt vurdering af eventuelle konstaterede forsinkelser.

Projektets reserve

Vi har tidligere rapporteret omkring en række forhold, der vil kunne presse projektets økonomiske reserve, herunder krav fra råhus-entreprenøren, lukningsentreprenøren og vvs-entreprenøren.

DTØ anbefaler, at bygherre i samarbejde med byggeledelsen har fokus på en hurtig proces om slutopgørelse for entrepriserne, således at det økonomiske risikobillede for de enkelte entrepriser afdækkes.

Overdragelse af drift til servicecenteret

Baseret på vores erfaringer fra DNU ønsker DTØ at påpege vigtigheden af, at der etableres et tæt samarbejde mellem PA og Servicecentret, der kan sikre bl.a. tilstrækkelig standby-drift, tilstrækkelig koordination frem mod ibrugtagning og flytteproces samt klare roller og ansvar i forhold til selve overdragelsen og i forhold til ansvar for CE-mærkning af tekniske anlæg.

For DTØ er det væsentligt i denne afsluttende fase af projektet, at ovenstående forhold er afklaret med henblik på at sikre en smidig overgang fra byggeri til drift.

DTØ anbefaler, at PA og Servicecentret i fællesskab sikrer klare roller og ansvar i overgangsfasen fra entreprenørernes aflevering af byggeriet frem til endelig ibrugtagning, herunder ansvar for standby-drift, koordination, overdragelse af byggeri og CE-mærkning.

2.1 Kvartalsrapporteringens anvendelighed

Denne rapport er udarbejdet i overensstemmelse med aftale indgået mellem EY og Region Midtjylland den 14. marts 2012 og med de formål, som fremgår heraf. Rapportens indhold kan ikke udstrækkes til at gælde i andre sammenhænge end det, der følger af formålet med rapporten, ligesom de i rapporten anførte konklusioner og anbefalinger skal læses i en helhed.

Aarhus, den 17. januar 2019
ERNST & YOUNG P/S

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Peter Kold', written in a cursive style.

Peter Kold
Associate Partner

3 Granskning af udvalgte områder

I nedenstående afsnit er DTØ's observationer beskrevet i forhold til vores granskning af udvalgte områder.

3.1 Risikostyring

3.1.1 Reservebehov og kapitalisering af risici

DTØ har gennemgået RHV-projektets aktuelle risikoregister, P&B-katalog og reserveoverblik.

Alle entrepriser i Akutcenter (DP2), foruden landskabsarkitekten, er nu afleveret til bygherre. Dette reflekteres i projektets reserveoverblik, hvoraf det ses, at størstedelen af håndværkerudgifter er afholdt. I relationen til entreprenørerne udestår således alene slutopgørelse samt enkelte tvister, der beskrives nærmere i afsnit 3.2.2. Projektet har dog fortsat et relativt stort forventet reservetræk, ligesom risikoregistret fortsat reflekterer en række væsentlige usikkerheder i byggeriet med potentielle økonomiske konsekvenser. Af reserveoverblikket pr. 29. november 2018 fremgår det således, at byggeriets reservebehov på nuværende tidspunkt overskrider byggeriets samlede reserver, inkl. justeringsreserven, med ca. 1,5 mio. kr. Der er således fortsat en risiko for, at der skal indløses besparelser i ombygningsprojektet (DP3), og bygherre har, med afleveringen af entrepriserne i DP2, et meget begrænset økonomisk handlerum.

DTØ vurderer, at den kommende fase, hvor slutopgørelser skal afstemmes med de enkelte entrepriser, er afgørende i forhold til at estimere et risikobillede for projektets sidste faser, herunder vurdere et eventuelt behov for at indløse besparelser.

DTØ vurderer således, at der på trods af projektets fremskredne stade fortsat er risici forbundet med de enkelte entreprisers slutopgørelse, i forhold til om klinisk gennemgang kan gennemføres uden ændringsbehov, som skal afholdes inden for KF-projektet, og om færdiggørelsen og bygherreleverancer gennemføres i overensstemmelse med planen. Såfremt dette ikke er tilfældet, er der fortsat risiko for et stigende reservebehov forbundet hermed.

Anbefaling

DTØ anbefaler, at PA efter gennemførelse af slutopgørelser for de afleverede entrepriser umiddelbart indarbejder eventuelle økonomiske efterkrav i reserveoverblik samt reviderer risikoregistret i overensstemmelse hermed.

3.2 Akutcenter (DP2)

DP2's udførelsesfase er nu stort set afsluttet, idet alle entrepriser, foruden landskabsentreprisen, der afsluttes i foråret 2019, har afleveret sin entrepris ved udgangen af november 2018. PA oplyser, at der pågår en tvist vedrørende lukningsentreprisen, idet entreprenøren har fremsendt et væsentligt ekstrakrav for forlænget byggeperiode, og PA har fremsendt et modkrav i form af dagbod. PA oplyser, at der er aftalt forligsmøde mellem lukningsentreprenøren og PA. Store dele af byggeriet er således overdraget fra entreprenørerne til bygherre, der på nuværende tidspunkt forbereder den endelige færdiggørelse af projektet, herunder igangværende og kommende bygherreleverancer, klinisk test og klargøring til drift. Herudover gennemføres udskudte arbejder og mangeludbedring, som forventes afsluttet i løbet af februar 2019, og hotlab-området færdiggøres i juli 2019. Derudover er registreret en række reklamationer efter aflevering.

Endvidere gennemføres i løbet af januar 2019 forhandlinger med hver entrepris om slutopgørelser med henblik på at lukke alle økonomiske udeståender vedrørende projektets håndværkerudgifter.

3.2.1 Tidsmæssige risici

DTØ ser fortsat følgende potentielle tidsmæssige risici, der kan forsinke projektet yderligere:

- ▶ Projekteringen af hotlab-området er nu endeligt afklaret, og der er indgået kontrakter med entreprenørerne. DTØ vurderer, at der fortsat er en tidsmæssig risiko i forhold til færdiggørelse af hotlab-området. PA oplyser, at en eventuel forsinkelse ikke får konsekvenser for færdiggørelsen af det øvrige byggeri.
- ▶ PA oplyser, at der løbende igennem 2019 vil blive foretaget indregulering af tekniske anlæg, samt at renhedstesten på OP-området har måttet rykkes tre uger. Dette medfører, at der ikke længere er en buffer i tidsplanen på OP-området. DTØ vurderer således, at der er en tidsmæssig risiko forbundet med eventuelle yderligere forsinkelser i indreguleringen, hvilket kan have konsekvenser for den resterende færdiggørelsestidsplan på OP-området.
- ▶ Tidsmæssige risici som følge af, at kompleksiteten i bygherreleverancer og snitfladen til entreprenørernes resterende mangeludbedring kan medføre forsinkelser, der ikke kan rummes inden for den eksisterende færdiggørelsestidsplan, der i forvejen er presset og med mange parallelle bygherreleverancer.
- ▶ Tekniske forespørgsler og projektændringsnotater. Som beskrevet i byggeledelsens månedsrapport for oktober-november 2018 tilgår stadig tekniske forespørgsler og projektændringsnotater op mod entreprenørernes aflevering. Efter november udfordres dette af, at PV ikke længere udfører projektafklaring, ud over hvad PV kontraktuelt er forpligtet til. DTØ vurderer, at der er en risiko forbundet med forsinkelse af udskudte arbejder, såfremt projektafklaring ikke sker i rette tempo.

DTØ vurderer, at det er væsentligt for projektet, at der fortsat løbende foretages en vurdering af de samlede tidsmæssige risici for projektets færdiggørelse med henblik på at identificere eventuelle yderligere forsinkelser.

Anbefaling

Idet projektets færdiggørelsesplan indeholder begrænset tidsmæssig buffer, anbefaler DTØ, at PA fortsat følger udviklingen i byggeriets færdiggørelse tæt med henblik på identifikation og mitigering af potentielle forsinkelser samt vurdering af eventuelle konstaterede forsinkelser.

3.2.2 Projektets reserve

Af DTØ's seneste kvartalsrapporter fremgår det, hvorledes der er identificeret en række forhold, som ville kunne presse projektets økonomiske reserve. Dette er fortsat gældende og vedrører bl.a. nedenstående forhold, som der er afsat budget til, men hvor den endelige økonomi ikke kendes endnu:

- ▶ Økonomisk krav om forlænget byggepladstid fremsendt af råhus-entreprenøren. Entreprenøren, der har afleveret sin entreprise, har i forbindelse med slutopgørelse fremsendt et ekstra krav for forlænget byggepladstid. Eftersom entreprisen er afleveret, er der ikke en tidsmæssig risiko forbundet med kravet, men den endelige økonomiske konsekvens heraf kendes ikke. PA oplyser, at der pågår dialog med henblik på eventuelt forlig.
- ▶ Lukningsentreprisen har fremsendt krav om kompensation for forlænget byggeperiode. PA oplyser, at man afventer entreprisens svar på et forhandlingsudspil fra PA. Eftersom entreprisen er afleveret, er der ikke en tidsmæssig risiko forbundet med kravet, men den endelige økonomiske konsekvens heraf kendes ikke.

- ▶ PA oplyser, at VVS-entreprisen har fremsendt væsentlige ekstrakrav i forbindelse med slutopgørelsen. Endvidere fremgår det af byggeledelsens månedsrapport for oktober-november 2018, at PV ikke længere bistår byggeledelsen med at vurdere økonomiske krav fra entreprenører i forbindelse med tillægsarbejder og projektændringer. DTØ vurderer, at der er en generel risiko i forbindelse med slutopgørelsen, hvor der kan dukke aftalesedler op i et omfang, der ikke var forventet af bygherre.

Anbefaling

DTØ anbefaler, at bygherre i samarbejde med byggeledelsen har fokus på en hurtig proces om slutopgørelse for entrepriserne, således at det økonomiske risikobillede for de enkelte entrepriser afdækkes.

For DTØ er slutopgørelsen et væsentligt opmærksomhedspunkt, og vi vil således følge op på forholdet, herunder projektets vurdering af reservens tilstrækkelighed.

3.2.3 Overdragelse af drift til Servicecentret

Følgende skal ses som en generel betragtning og ikke som et udtryk for, at der på nuværende tidspunkt er konstateret konkrete udfordringer i RHV-projektet. Baseret på vores erfaringer fra DNU-projektet er det afgørende, at der i denne overgangsfase af projektet, hvor byggeriet er afleveret fra entreprenørerne, men endnu ikke taget endeligt i brug, er et tæt samarbejde mellem PA og Servicecentret. Samarbejdet har til formål at sikre:

- ▶ Tilstrækkelig standby-drift af det afleverede byggeri, herunder rengøring, omløb af vand i rør, opvarmning, identifikation og udbedring af eventuelle skader, bygningssikring m.m., så byggeriet vedligeholdes, selvom det ikke er i anvendelse, med henblik på at undgå utilsigtede hændelser og genopretningsbehov.
- ▶ Tilstrækkelig koordination frem mod ibrugtagning og flytteproces, herunder videndeling om byggeriets funktion og dokumentationsmaterialet herfor, særligt med fokus på tekniske installationer.
- ▶ Klare roller og ansvar i forbindelse med overdragelse af byggeriet til driften, så det sikres, at utilsigtede hændelser i snitfladen kan håndteres effektivt, særligt i den periode, hvor PA varetager opgaven med implementering af bygherreleverancer, samtidig med at Servicecentret lærer bygningen at kende.
- ▶ Klare roller og ansvar for CE-mærkning af tekniske anlæg, idet godkendelsesprocessen kræver ressourcer med specifikke kompetencer inden for området. CE-mærkningen er desuden ansvarspådragende, i forhold til at anlægget overholder lovmæssige retningslinjer.

For DTØ er det væsentligt i denne afsluttende fase af projektet, at ovenstående forhold er afklaret med henblik på at sikre en smidig overgang fra byggeri til drift.

Anbefaling

DTØ anbefaler, at PA og Servicecentret i fællesskab sikrer klare roller og ansvar i overgangsfasen fra entreprenørernes aflevering af byggeriet frem til endelig ibrugtagning, herunder ansvar for standby-drift, koordination, overdragelse af byggeri og CE-mærkning.

DTØ vil følge op på forholdet i næste kvartalsrapport, herunder afklaring af roller og ansvar for byggeriet mellem PA og Servicecentret frem mod ibrugtagning.

3.3 Ombygning (DP3)

Som beskrevet i kvartalsrapporten for 2. kvartal 2018 blev det besluttet at arbejde videre med DP3 i to runder, hvorefter runde 2 blev indløst som besparelser til finansieringen af det øgede reservebehov i DP2. Runde 1 fungerer nu som DP2's besparelser- og prioriteringskatalog, hvorfor projektering og udførelse heraf afventer DP2-projektets færdiggørelse.

DTØ vil følge op på status for ombygningsprojektet i næste kvartal.

4 Opfølgning på DTØ's tidligere anbefalinger

Anbefaling/bemærkning	Delprojekt	Henvisning	Status	Kommentarer
DTØ beskrev i rapporten for 3. kvartal 2017, at PA havde fremsendt reklamation mod PV i forhold til fejl og mangler i projektmaterialer samt PV's andel i projektets tidsmæssige forsinkelse.	DP2	4. kvartal 2017	Igangværende	<p>Der er ikke sket yderligere i sagen siden 4. kvartal 2017, og PA har således ikke modtaget svar på sin reklamation. PA oplyser, at PV's tilstedeværelse på byggepladsen er konstruktiv. PA oplyser endvidere, at man har fremsendt suspensionserklæring til PV, som der afventes underskrift på, med henblik på at PA's krav ikke forældes.</p> <p>PV ønsker ikke at underskrive suspensionserklæring; PA har fremsendt klageskrift til voldgiftsretten, knap 50 mio. kr. fejl, mangler, tid og honorarnedslag.</p> <p>DTØ følger op på forholdet i næste kvartal.</p>

A Oversigt over lukkede observationer og anbefalinger siden seneste kvartalsrapport

Anbefaling/bemærkning	Delprojekt	Henvisning	Status	Kommentarer
DTØ anbefaler, at bygherre fortsat anvender risikoregisteret som et aktivt styringsværktøj i projektets kommende måneder med henblik på løbende at monitorere projektets risikobillede og dermed aktuelle reservebehov.	DP2	2. kvartal 2018	Lukket	DTØ konstaterer, at bygherre opdaterer risikoregisteret månedligt.

B Oversigt over materialer

Nedenfor ses en oversigt over materialer, som DTØ har haft til rådighed i forbindelse med denne kvartalsvise rapportering. Dokumenter og materialer, der er registreret ved tidligere kvartalsrapporteringer, medtages som udgangspunkt ikke i denne oversigt:

- ▶ Interviews med PA og Servicecentret
- ▶ Månedsrapport fra byggeledelsen for Akutcenter (DP2) - oktober-november 2018
- ▶ P&B-katalog, august 2018
- ▶ Referat fra byggeudvalgsmøde, 2. november 2018
- ▶ Referat af styregruppemøde, 6. september 2018
- ▶ Reserveoverblik, november 2018
- ▶ Risikoregister, november 2018
- ▶ Byggemødereferat, 1. november 2018
- ▶ Færdiggørelsestidsplan efter AB 92, 28. november 2018